

Geachte Commissie,

In antwoord op uw vraag 6: "Hoe kan de school de jongeren helpen verantwoordelijk burgers te worden, die fundamentele waarden als vrede en tolerantie ten aanzien van verscheidenheid eerbiedigen?" beperk ik me tot het aspect '(scheppen van) goede banden tussen de school en de Europese Unie en daarbuiten'.

Ik ga er vanuit, dat 'vrede en tolerantie' een geesteshouding betreft, die per definitie niet beperkt kan zijn tot de inwoners van een bepaalde regio of werelddeel. Deze waarden kunnen alleen betrekking hebben op de mensheid als geheel.

Natuurlijk zijn er vele educatieve middelen nodig en denkbaar om tot die geesteshouding op te voeden en zal een aantal daarvan specifiek gericht zijn op het aanleren van vredige omgang en verdraagzaamheid met medemensen uit een meer beperkte omgeving. Toch verdienen daaronder de wegen, die bijdragen tot het besef van *algemene* (mede)menselijkheid en gelijkwaardigheid bijzondere aandacht.

Een zeer concrete uitdrukking daarvan is de keuze van een taal als intrinsiek gelijkwaardig communicatiemiddel. De enige taal die daaraan voldoet is de internationale taal Esperanto, die al meer dan 100 jaar, zij het op kleine schaal, banden scheidt tussen mensen van hoog tot laag, verspreid over alle landen.

Het aanleren van een aparte taal met dat oogmerk lijkt een onevenredig grote tijdsinvestering, maar toch is deze vergeleken met de inspanning die benodigd is voor het aanleren tot op eenvoudig conversatieniveau van welke andere taal ook, inclusief het Engels, buitengewoon gering. Men neemt aan, op grond van wetenschappelijk onderzoek, dat het aanleren van Esperanto minimaal vijf keer minder tijdsinspanning vergt dan het aanleren van welke andere taal ook. Ook is er voldoende ervaring met internationale uitwisselingsprojecten tussen Esperanto-leerlingen, die bijzonder hoopgevend zijn.

Daarnaast is het leren van de beginselen van Esperanto als eerste vreemde taal een uitstekende inleiding en stimulans voor het leren van volgende vreemde talen. De grammaticale logica en eenvoud geven de leerling zelfvertrouwen en stimuleren tot nieuwsgierigheid naar het verschijnsel taal.

Maar bovenal zijn de contacten, die spoedig na het begin van de Esperanto-cursus met kinderen uit verre landen gelegd kunnen worden een onvergetelijke ervaring van de verscheidenheid van culturen enerzijds en anderzijds het samen menselijk te zijn.